

50 ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

гр. София-1415, кв. „Драгалевци“, ул. „Бела Дона“, №1
Телефон: 02/ 967-1186, факс: 02/ 967-1181, vlevski_50ou@mail.bg, www.50ou-vasil-levski.com

Утвърждавам:

Валентина Макавеева

Директор на 50. ОУ „Васил Левски“

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ПРИ 50. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – ГРАД СОФИЯ

Етичният кодекс е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет на Педагогическия съвет с протокол №1/15.09.2023 г. /съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14 от ЗПУО/, с решение на Обществения съвет, протокол №1 /15.09.2023 г. /съгласно чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО/

50 ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

гр. София-1415, кв. „Драгалевци“, ул. „Бела Дона“, №1

Телефон: 02/967-1186, факс: 02/967-1181, vlevski_50ou@mail.bg, www.50ou-vasil-levski.com

---

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност установява общи норми на поведение и взаимоотношения основани на традиционни и общочовешки ценности, на всички участници в образователния процес – ученици, родители, учители. Представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образоването и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Регламентират се и права и отговорност на учениците и родителите.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност

Чл. 4. Всяко дете има право на закрила срещу нарушащите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 6. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 7. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 8. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 9. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 10. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 11. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 12. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 13. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 14. Да се работи винаги в най-добрая интерес на детето.

Чл. 15. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 16. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 17. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 18. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 19. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 20. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 21. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по реда на чл. 7 от Закона за закрила на детето.

(1) Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция "Социално подпомагане", Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

(3) При постъпване на сигнал в Държавната агенция за закрила на детето, че дете се нуждае от закрила, председателят ѝ го препраща незабавно в отдел "Закрила на детето" в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на детето.

(4) Централните и териториалните органи на изпълнителната власт и доставчиците на социални услуги по Закона за социалните услуги са задължени своевременно да оказват съдействие и да предоставят информация на Държавната агенция за закрила на детето и дирекции "Социално подпомагане" при изпълнение на служебните им задължения.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 22. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 23. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 24. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 25. Информиране на семейството за всички решения, относящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 26. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 27. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образоването, развитието или благополучието на детето.

Чл. 28. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 29. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в рисък.

Чл. 30. Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 31. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открыто, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържаме от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 32. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 33. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 34. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 35. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 36. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организацията, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 37. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 38. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 39. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 40. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 41. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 42. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извърши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 43. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 44. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 45. Служителят трябва да извърши необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 46. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 47. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VIII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 48. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с наредденията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел IX

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 49. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 50. (1) Комисията по етика:

* разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

* дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 51. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 52. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 53. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Училишната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

2. Личната отговорност на ученика означава:

- Да се учи колкото може по-добре;
- По време на учебните часове мястото на ученика е в клас;
- Да не решава конфликтите в училище с агресия (физическа или вербална);
- Да спазва изискванията, заложени в ПДУ и ЗПУО;
- Да не накърнява авторитета и достойнството на учителите;
- Да не накърнява достойнството на съучениците си и служителите;
- Да иска съвети от учители и родители, когато се налага;
- Да уважава различните мнения;
- Да оказва помощ на нуждаещите се / различните /.
- Да изисква информация по всички интересуващи го въпроси.
- Да не употребява нецензурни изрази;
- Да не сплетничат един за друг;
- Да не си подсказват;
- Да пази името и авторитета на училището;
- С делата и постиженията си да допринася за неговото издигане.
- Да отговаря за хигиената на работното си място, както и да съблюдава за същата в класната стая, коридорите и училищния двор.
- Да не носи в училище вещи, с които да застрашава здравето и живота на съучениците си и учителите.
- Да идва на училище / 1 - 4 клас /със задължителната училищна униформа

3. Право на ученика е да бъде зачитано мнението и да бъде уважавано достойнството му.

4. Право на ученика е и да участва в ученически общности и групи по интереси.

5. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

6. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:

- да дискутират проблеми и възможни решения чрез договаряне и сътрудничество;
- да се подпомагат и подкрепят при възникнала необходимост и в ежедневната работа;
- да се отнасят един към друг с толерантност и уважение;
- да проявяват разбиране към различието във всякакъв аспект;
- да не разрешават конфликти чрез агресивни прояви;
- да не употребяват нецензурни изрази;
- да не накърняват достойнството на другите чрез неприемливо поведение и прояви.

ОТГОВОРНОСТИ, ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите помагат според възможностите си, за да се утвърди трайно авторитетът на училището.

2. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

- да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
- да следи и насърчава неговите успехи;
- да го съветва и осигурява всички възможности за цялостното му развитие;
- съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
- съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

3. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

4. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да съобразява с тях.

5. При подадена информация от страна на учител, касаеща дисциплината на ученика, родителят е длъжен да предприеме адекватни мерки.

5. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права.

6. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

7. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

8. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните

правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

